

Kirjoita asiantuntevasti

24.8.2020

Maija Lepola

Hyvä vertaispalaute?

- Objektiivista
- Monipuolista: ottaa huomioon eri piirteet
- Rakentavaa: kehitysehdotuksia
- Positiivista, kannustavaa mahdollisen kritiikin lisäksi
- Perustellut kommentit
- Ei risuja ilman ruusuja
- Hampurilaisrakenne:
positiivista – pihvi – positiivista

Johdanto

- Johdatus aihepiiriin
- Tutkimuskohteen esittely
 - Tutkimusongelma / -kysymykset
 - Tavoitteet, rajaus
- Tutkimuksen perustelu, motivointi
 - Tieteellinen tarina: lähtökohtana konkreettinen ongelma tai aukko tutkimuksessa > oma työ
- Menetelmä, aineisto, teoreettinen kehys
- Työn sisältö ja rakenne

tausta – motivointi – aihe

Asiatekstin rakenne

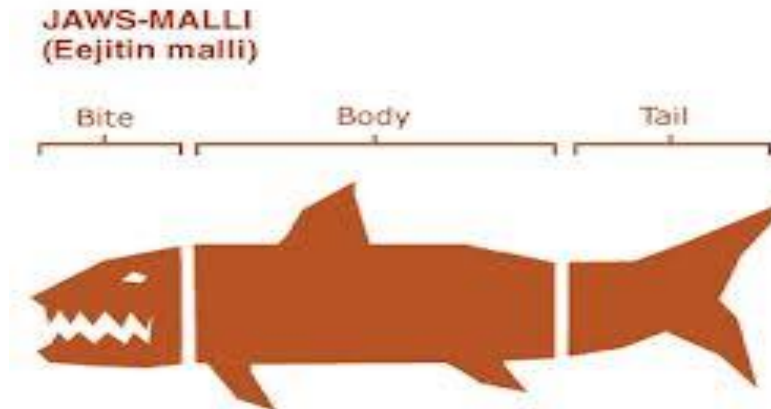
Alku (aloitus)

Keskikohta (käsittelyjakso)

Loppu (lopetus)

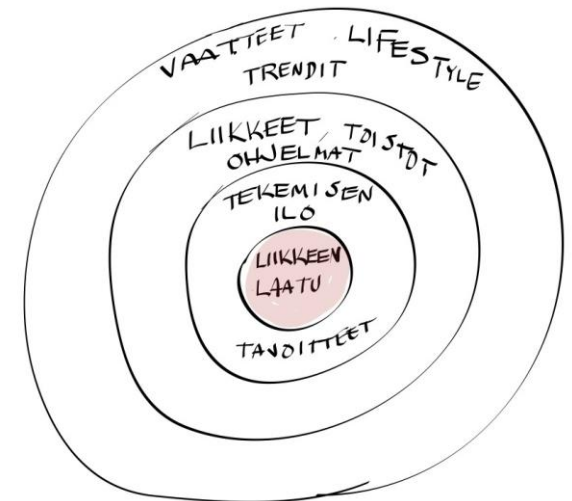
Asiatekstin tyypillisiä rakennemalleja

Rakenne tarkoituksen mukaan!

Tärkeysjärjestys

- Esitellään painoarvoltaan ja/tai tärkeydeltään eritasoisia asioita
- Järjestyksellä osoitetaan, mihin pitäisi tarttua ensiksi, mikä on kokonaisuuden kannalta tärkeintä
- Uutinen, tiivistelmä, tiedote

Aikajärjestys

- Kerrotaan tapahtumajärjestyksessä
- Sopii, kun kerrotaan prosessista
 - Esim. tapahtuminen eteneminen
 - Kehittyminen tai muuttuminen
 - Valmistuminen
- Kuvataan esimerkiksi jonkin projektin liikkeellelähtö
- Sen jälkeen keskeiset käännteet tai muutoskohdat
- Lopuksi esitellään lopputulos

Vertailujärjestys

- Rakentuu vastakkainasettelusta

- * ennen – nyt

- * nyt – tulevaisuudessa

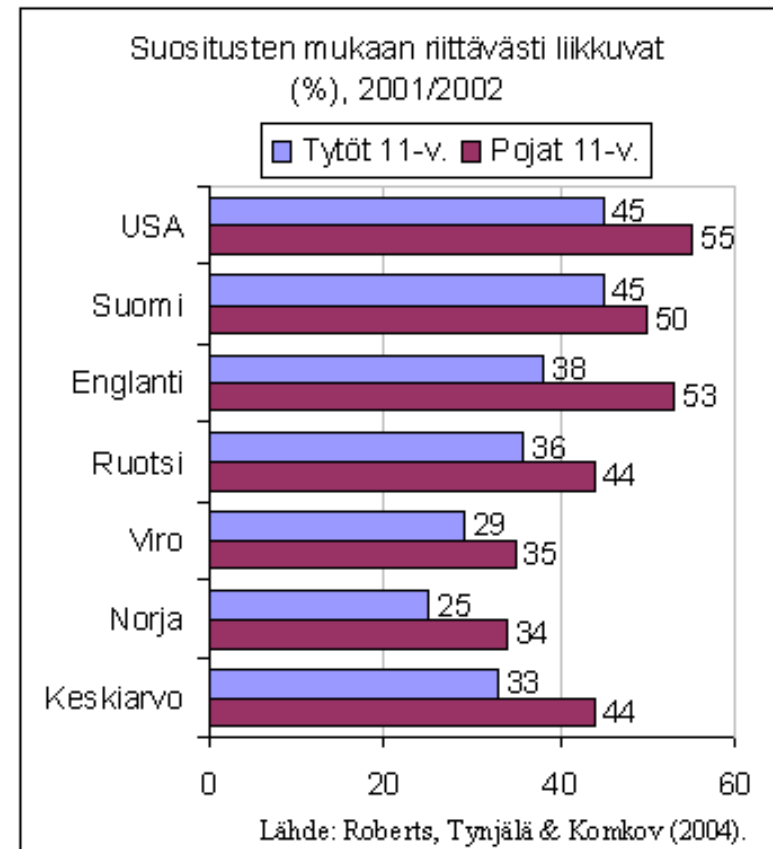
- * puolesta – vastaan

- * hyvää – huonoa

- * meillä – muualla

- Rakentuu vertailulle:

Mitä yhteistä,
mitä eroa asioilla on?

Argumentointijärjestys

- Kirjoittaja esittää kantansa, perustelee sitä ja torjuu vastanäkemykset
- Johdanto: aiheen esittely, kiinnostuksen herättäminen
- Teesin esittely ja tärkeimmät argumentit
- Vastanäkemysten esittely ja torjuminen
- Lisäperusteluja
- Päätäntä: yhteenveto, jossa teesi toistetaan ja tehdään jokin ehdotus

Ongelmanratkaisujärjestys

- Ongelman määrittely: Mikä? Miten ilmenee?
- Syiden kartoittaminen: Mistä johtuu?
- Seurausten pohtiminen: Miten vaikuttaa? Mitä siitä seuraa?
- Ratkaisun hakeminen: Miten voi ratkaista?
 - Miten eri ratkaisut eroavat?
 - Mikä on paras ratkaisu?
- Valitun ratkaisun etujen kokoaminen: Mitä hyvää seuraa?
- Tärkein asia on yleensä vasta lopussa

A!

Aalto University

Vertaispalautetta

Anna palautetta parin työstä

Opinnäytetyön johdanto

1) Katso, onko johdannon sisältö sellainen kuin pitäisi.

- Onko jotain liikaa? Puuttuuko jotain?
- Onko asioiden esittämisjärjestys selkeä? Miten sitä voisi (entisestään) selkeyttää?

2) Kerro, millaisen yleisvaikutelman sait johdannosta.

- Ymmärsitkö, mitä tutkielma käsittelee, mistä näkökulmasta ja miten rajattuna?
- Millaisia ajatuksia aihe ja sen käsittely herätti?

3) Teitkö kielellisiä huomioita? Millaisia?

Essee

1) Tarkastele rakennetta

- Onko tekstissä aloitus – käsittelyosa – lopetus?
- Onko asioiden esitysjärjestys selkeä? Miten sitä voisi (entisestään) selkeyttää?

2) Yleisvaikutelma

- Onko aiheen rajaus ja sen näkökulma selkeä?
- Millaisia ajatuksia aihe ja sen käsittely herätti?

3) Kielelliset huomiot

A!

Aalto University

Idea- ja tukivirketekniikka

Lue parin tekstiä ja tarkastele:

- Onko jokaisessa tekstikappaleessa jokin ideavirke? Tai useampi?
- Jos ideavirkettä ei löydy, miksi näin on? Olisiko yhdistettävissä edelliseen tai seuraavaan kappaleeseen?

Kenen ääni tekstissä puhuu?

- Lähteen ääni (vain lähdefaktaa, ei selostavaa eikä kommentoivaa otetta)
 - > vain lähdeviite suluissa: *(Tolonen, 2016.)*
- Selostajan ääni (lähteen referointia, tarinoivaa tiedonvälitystä)
 - > lähteeseen viitataan leipätekstissä:
Tolosen (2016) mukaan...
- Kirjoittajan ääni (omia päätelmiä, mielipiteitä, kokemuksia, vertailua, metatekstiä tms.)
 - > lähteeseen voidaan viitata sitä analysoiden: *Toisin kuin Tolonen (2016) esittää, aineistoni tapauksissa...*

Kenen ääni tekstissä puhuu?

- Silmäile parin teksti läpi vielä kerran.
- Merkitse jollain tavoin, kenen ääni missäkin kohdassa mielestäsi kuuluu.
- Jos tekstissä ei vielä ole lähdeviitteitä, merkitse, mihin niitä mielestäsi tarvittaisiin.

Mieti omaa tekstiä kirjoittaessasi

Millainen ääni tuntui mukavalta ja vaivattomalta lukea?

- Millaisella äänellä kerrottu asia vakuuttaa siitä, että kirjoittaja on ymmärtänyt, mistä puhuu?
- Millaista ääntä tekstissä pitäisi olla enemmän?
- Missä kohdassa tekstiä jokin ääni on vahvempi kuin toinen (vertaa esim. johdantoa ja teorialukua)?

A!

Aalto University

Argumentaatio ja vakuuttavuus

Vakuuttavan tekstin perusominaisuudet

- Tyyli seuraa tarkoitusta
- Kirjoittajan oma ääni erottuu (mitä tämä tarkoittaa)?
- Teksti sisältää väitteitä ja perusteluita
- Väitteet osoitetaan väitteiksi ja perustelut perusteluiksi
- Teksti on sidosteista ja yksiselitteistä

A!

Aalto University

Ei-niin perusteita: sidosteisuus

Sidosteisuus on ajattelun auki kirjoittamista

- Kirjoittamisen tyypiongelma: kirjoittaja tietää liian hyvin mistä kirjoittaa
- Seurauksena tyypillisesti tiivistä kieltä, jossa asioiden väliset suhteet ovat piilossa
- Patenttiratkaisu: pisteiden ja sidoskeinojen lisääminen tekstiin.

Sidosteisuus on ajattelun auki kirjoittamista

Sidoskeinoja

- *Käsitteelliset suhteet: ...johtaa useisiin ongelmiin. Ratkaisut puolestaan ovat usein kalliita.*
- *Toisto: ...johtaa usein komplikaatioihin. Tyypillisiä komplikaatioita ovat...*
- *Pronomini + käsite: ... komplikaatioihin. Näistä komplikaatioista... **

* Yksinäinen pronomini lakkaa paljon käsitteitä sisältävässä tekstissä olemasta sidoskeino!

Sidosteisuus on ajattelun auki kirjoittamista

- Tehtävä: muokkaa teksti sidoksisemmaksi.
- Vinkki: älä arkaile pisteen lisäämistä tai tekstin pidentämistä
- Kiinnitä huomiota kohtiin, joissa sidoksisuutta heikentää tekstin liiallinen tiiviys.

*Tulvariski on Pohjois-Suomessa korkeimmillaan keväällä, jolloin **sulamisedet yhdistettynä jääpatoihin** voi johtaa veden pinnan nopeaan nousuun, jolloin **vaikutusten rakennuksille lisäksi** tulviminen voi estää ihmisten liikkumista ja siten lisätä kustannuksia.*

Sidosteisuus on ajattelun auki kirjoittamista

Huom: liian tiiviit kohdat

*Tulvariski on Pohjois-Suomessa korkeimmillaan keväällä, jolloin **sulamisvedet yhdistettynä jääpatoihin** voi johtaa veden pinnan nopeaan nousuun, jolloin **vaikutusten rakennuksille lisäksi** tulviminen voi estää ihmisten liikkumista ja siten lisätä kustannuksia.*

Esim.

Tulvariski on Pohjois-Suomessa korkeimmillaan keväällä. Tällöin sulamisvesien valuminen vesistöihin ja jääpatojen synty voivat yhdessä johtaa vedenpinnan nopeaan nousuun. Tulvat voivat paitsi aiheuttaa vahinkoa rakennuksille myös aiheuttaa kustannuksia estämällä ihmisten liikkumista.

Mikä esimerkissä luo sidosteisuutta?

Esikielellisyys voidaan ymmärtää kahdella tavalla, so. joko fylogeneettisesti tai ontogeneettisesti. Edellistä vaihtoehtoa edustavat viimeaikaiset yritykset perustella jotain tiettyä kieliteoriaa kehitysopillisesti. Nämä yritykset vaikuttavat ennenaikaisilta (ks. Haukioja 1993). Omasta puolestani tarkastelen esikielellisyyttä ontogeneettisesti, mikä merkitsee sitä, että keskityn lapsen kehityksessä siihen ajanjaksoon, jossa lapsella ei vielä ole kieltä. Yleisesti hyväksytyyn käsitykseen mukaisesti tämä ajanjakso kattaa lapsen 15 ensimmäistä kuukautta.

Mikä esimerkissä luo sidosteisuutta?

Esikielellisyys voidaan ymmärtää kahdella tavalla, **so. joko** fylogeneettisesti **tai** ontogeneettisesti. **Edellistä vaihtoehtoa** edustavat viimeaikaiset yritykset perustella jotain tiettyä kieliteoriaa kehityso pillisest i. **Nämä yritykset** vaikuttavat ennen aikaisilta (ks. Haukioja 1993). **Omasta puolestani** tarkastelen esikielellisyyttä **ontogeneettisesti, mikä merkitsee sitä**, että keskityn lapsen kehityksessä **sihen ajanjaksoon, jossa** lapsella ei vielä ole kieltä. Yleisesti hyväksyty n käsityksen mukaisesti **tämä ajanjakso** kattaa lapsen 15 ensimmäistä kuukautta.